

F. t. beslutn. om en mere effektiv afsoning i fængsler m.v.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Beslutningsforslaget er i let revideret form en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 11, folketingsåret 1996-97, Folketingstidende 1996-97, Folketingets forhandlinger side 209 og 378, tillæg A side 1028 og 1033 samt tillæg B side 24).

Det danske retssystem har skabt en række nuancerede sanktionsmuligheder fra bøde over tiltalefråfald, ungdomskontrakter, samfundstjeneste, behandling, hæfte og betinget samt ubetinget fængsel.

Forslagsstillerne er enige i, at der i et moderne rets-samfund bør være en række alternativer til frihedsstraf, ligesom nye muligheder løbende bør afprøves.

Forslagsstillerne peger her på som noget nyt at indføre en forsøgsordning med weekendfængsel til afsoning af kortvarige frihedsstraffe.

Forslagsstillerne ønsker endvidere at pege på muligheden for, at domstolene ved dom fastsætter, at en afsoning skal finde sted snarest uden mulighed for administrativ beslutning om udsættelse, ligesom det bør overvejes, om ikke kriminelle, der selv vælger en afsoning med et begrænset antal eller ingen besøg, udgang og orlov, kan prøveløslades hurtigere.

I de tilfælde, hvor domstolene til trods for de mange andre sanktionsmuligheder på grund af forbrydelsens grovhed eller gerningsmandens gentagne recidiver idømmer frihedsstraf, finder forslagsstillerne, at afsoningen bør ske under mere ordnede forhold, og at afsoningen bør være mere effektiv og mærkbar, ligesom det er væsentligt for den præventive effekt, at afsoningen finder sted hurtigst muligt. Dette gælder ikke mindst for de relativt få, der er idømt længere frihedsstraffe.

Forslagsstillerne tager afstand fra den praksis, at afsagte domme i alt for høj grad udhules administrativt ikke mindst gennem udstrakte muligheder for orlov/udgang, ligesom forslagsstillerne ønsker, at der på længere sigt afsættes midler til at indrette fængslerne med henblik på imødegåelse af fangeflugter.

Det bør her erindres, at det indsatte klientel gennem årene er blevet mere belastet, hvor især de negative indstillede, stærke indsatte giver store problemer for både personalet og medindsatte. Det er helt uholdbart, at det gang på gang kan konstateres, at

stærke fanger fortsætter deres kriminelle aktiviteter under afsoningen.

Et særligt problem er tilstedeværelse af narko i fængslerne.

Forslagsstillerne finder det helt uacceptabelt, at personer, der er dømt for narkoforbrydelser, ikke blot fortsætter deres ulovlige virksomhed under afsoningen, men tvinger andre svagere indsatte til at deltage i forbrydelserne, ligesom det forekommer helt uacceptabelt, at personer, der er stoffri inden afsoning, bliver narkomaner under fængselsopholdet.

Det er vigtigt, at der findes nye veje for at få fængslede narkomaner ud af deres misbrug, ligesom det er vigtigt at undgå, at de, der indsættes i fængslerne, bliver narkomaner under opholdet.

En mere hensigtsmæssig fordeling mellem lukkede og åbne fængsler af personer med narkodomme og lange frihedsstraffe skønnes vigtig. Det er utilfredsstillende, at personer idømt flere års fængselsstraf sendes til afsoning i åben anstalt.

For at effektivisere afsoningen og gøre det vanskeligere at indsmugle narkotika, våben og mobiltelefoner m.v. finder forslagsstillerne, at der først og fremmest bør foretages en betydelig opstramning i reglerne for udgang og besøg. Dette kan ske administrativt.

En sådan opstramning vil frigøre mere personale til kontrol efter udgang og besøg og muliggøre hyppigere ransagninger i cellerne.

De lukkede fængsler er for størstedelens vedkommende fra forrige århundrede og nedslidte.

Forslagsstillerne finder, at der er et påtrængende behov for at etablere 2 nye og mindre fængsler med det formål at fjerne de negativt dominerende indsatte - de såkaldte stærke fanger. Formålet er ikke mindst at sikre de øvrige indsatte, der i højere og højere grad anmoder om at blive hensat i frivillig isolation af angst for andre indsatte.

En arbejdsgruppe under Direktoratet for Kriminalforsorgen har i en rapport fra marts 1996 skønnet, at der er tale om ca. 40 personer, som det er nødvendigt at afskære fra andre indsatte. Dette kan efter arbejdsgruppens opfattelse ske ved at oprette 4 særafdelinger i de eksisterende fængsler eller 2 små nye særfængsler.